

IL-BELT

VICTORIA

RIVISTA MAHRUĠA MILL-PARROĊĠA TA' SAN ĠORĠ — GHAWDEX

Nru 54

Meju - Ġunju 1990

M

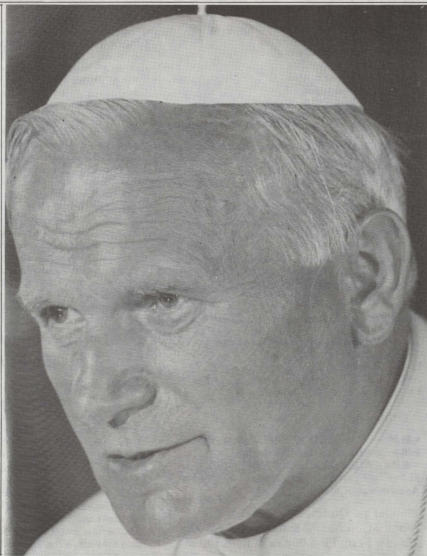
E

R

H

B

A

IL-BELT

VICTORIA

RIVISTA TA' KULL XAHREJN

Uffiċċju Editorjali:

Centru Parrokkjali San Ġorġ

Triq il-Karità, Victoria, Għawdex.

Tel: 556377

Marru Jingħaqdu ma' Kristu Irxuxtat

- 26-2-90: Antonia Portelli.
 11-3-90: Felix Zerafa.
 18-3-90: Carmela Borg.
 21-3-90: Ġużepp Grech.
 29-3-90: Angela Grech,
 30-3-90: Ġużeppa Camilleri.
 4-4-90: Geraldina Sultana.
 8-4-90: Guliano Sammut.
 12-4-90: Margerita Attard.

Membri Ġodda fil-Komunità Parrokkjali

- 7-4-90: MICHAEL JOSEF iben Joseph Cutajar u Doreen Axiaq,
 8-4-90: CHRISTINE bint Francis Tabone u Anna Borg.
 14-4-90: FRANCIS JOSEPH iben Joseph Borg u Maria Conetta Grech.
 14-4-90: FRANCESCA MARIA bint Mario Attard u Maria Dolores Grech.
 15-4-90: CHARLENE bint George Cauchi u Maria Assunta Borg.
 19-4-90: JOSELENE bint Raymond Gaġa u Maria Azzopardi.
 21-4-90: CHRIS iben Lawrence Caruana u Rita Parnis.

Inagħqu bis-Sagrament taż-Żwieġ

- 10-3-90: Manfred Eckert u Karen Camilleri
 17-3-90: Saviour Mercieca u Miriam Gatt
 22-4-90: Joseph Camilleri u Antoinette Frendo
 28-4-90: Christopher Pisani u Sylvana Scicluna
 6-5-90: Maria Muscat u Mario Formosa

Nifirhu.....

- lil Mons CARMELO XUEREB f'għeluq il-50 sena mill-ordinazzjoni sacerdotali tiegħu.
- lil Patri ADEODATO SCHEMBRI O.S.A. li dan l-aħhar ġie maħtur Provinċjal tal-Provinċja Agostinjana ta' Malta.

Minijiet tal-Quddies fil-Għaxija:

Matul il-Gimgħa: Fil-5.30p.m. u fis-7.00p.m.
 Hdud u Festi: Fil-5.00p.m. u fis-6.30p.m.

EDITORJAL:

X'Għandha Tfisser iż-Żjara tal-Papa Għalina

Meta thabbru l-jiem li fihom il-Qdusija Tiegħu l-Papa kien ser iżur il-gżejjer Maltin, l-Isqafijiet heġġew lil-fidli kollha biex issir preparazzjoni xierqa halli din iż-żjara pastorali tħalli frott abbondanti fil-Knisja Maltija. L-għan pastorali taż-żjara kellu jkun l-għola skop ta' din iż-żjara storika.

F'it-jiem oħra u din iż-żjara sseħħ. Baqa' biss f'it biex il-Viġarju ta' Kristu jmid saqajh fuq il-gżira ta' Pawlu. Il-preparazzjoni materjali u spiritwali waslet fit-tmiem. L-importanti issa huwa dak li ser jgħidilna l-Papa u kif aħna ser nisimgħu l-messaġġ tiegħu.

Il-Papa żgur li jaf li fil-gżejjer tagħna għad hawn ħafna u ħafna nsara tajbin. Insara tassew. Imma ċerti li l-Papa jaf ukoll li l-Knisja Maltija teħtieġ dak ir-rinnovament biex hija tkompli miexja maż-żminijiet fid-dawl tal-Konċilju Vatikan II u fid-dawl tat-tagħlim tal-Papiet.

Kif ġa għidna il-Papa jaf li għad hawn ħafna nsara tajbin. Imma fostna hawn ukoll tirrenja l-apatija u l-injoranza reliġjuża. Iż-żjara tal-Papa għandha sservi ta' stimulu għal dawk li huma maħkumin mill-marda ta' l-apatija. Żgur li l-Papa jrid li aħna nkunu nsara tassew u mhux insara li nkunu kuntenti biss bil-quddiesa ta' nhar ta' l-Hadd. Il-Papa jridna ngħixu l-vanġelu kollu u mhux biss nosservaw ċerti regoli għal għajin in-nies. Il-Papa jridna li aħna nkunu mgħallma sewwa it-tagħlim tal-Knisja biex meta niltaqgħu ma xi saram inkunu kapaċi naffrontawh u ngħelbuh. Żgur li fil-messaġġi li ser iwasslilna l-Papa ser ihegġiġna biex nikkonservaw tajjeb u kif inhu xieraq il-fidi li għabilna San Pawl. Żgur li ser jgħidilna biex ma nkunux kuntenti biss bin-numru sabieħ ta' sacerdoti, bin-numru kbir ta' knejjes, bin-numru bla għadd ta' quddies li jsir u b'el'haġa oħra li jidhru minn barra.

J'Alla ż-żjara tal-papa fostna tqajjem fina spirtu għid u tagħmilna lkoll nsara denji li ngjibu dan l-isem.

Nitthejjew għall-Festa ta' SAN ĠORĠ

Nhar il-Hamis 10 ta' Mejju bdew il-Hamisijiet bi thejġja għall-festi solenni f'għieh il-Patrun tagħna u t'Għawdex San Ġorġ. Matul dawn id-disa' hamisijiet fis-7.00p.m. ikollna quddiesa bl-omelija fil-Bażilika. Inhegġgukom tattendu jekk mhux għal din il-quddiesa, f'xi quddiesa oħra nhar ta' Hamis biex nithejjew kif jixraq għall-festa. Mhux biżżejjed li nistinkaw biex ikollna festi esterni kbar bħas-soltu, irridu wkoll nithejjew spiritualment għall-festa tal-patrun tagħna.

Il-Kelma ta' l-Arcipriet**NGHIXU DEJJEM IS-26 TA' MEJJU**

Data mill-aqwa fl-istorja ta' pajjiżna hija bla dubju is-Sibt, 26 ta' Mejju 1990. Il-Jum taż-żjara pastorali li l-Qdusija Tiegħu l-Papa Ġwanni Pawlu II ser jagħmel lil Għawdex tagħna. Jiena ċert li lkoll kemm aħna niqgħuh fostna, u b'qalbna mimlija b'ferħ qaddis intennu b'lehen għoli: **"Imbierek minn ġej f'isem il-Mulej"**

Ċert ukoll li f'dan il-jum, ilkoll kemm aħna niqgħabu għalenija quddiem is-Santwarju tal-Madonna ta' Pinu, sabieħ f'riglejn Marija, l-Omm tagħna aħna nieħdu sehem attiv fil-Konċelebrazzjoni li l-Papa ser imexxi mal-Kleru Għawdxi. Żgur li din il-Liturġija jkollha sinifikat mill-aqwa f'dik il-ġhodka ta' Mejju.

F'dan il-jum ukoll, ilkoll kemm aħna ninsew id-differenzi ta' bejnietna: u bħala poplu wieħed nagħtu merħba lill-Missier Spiritwali tagħna lkoll. Żgur li f'dan il-jum isaltn is-siem il-għaqda u l-imħabba bejnietna.

Fit-trieni taż-żjara tiegħu, hekk kif il-Papa jitla' fuq il-lanċa u narawha hierġa bil-mod il-mod mill-port f'leju ta' l-Imġarr: hekk kif din il-lanċa tbeġħu minna, jiena ċert li għajnejna jimtlew bid-dmugh: f'habbejnih tant, l-tqajna miegħu għall-ftit, u issa ser jerġa' jitbiegħed minna. Kont

ser ngħid: **"U l-istorja tiegħaf hemm".**

Iżda le: l-istorja ma tistax tiegħaf hemm: iż-żjara tal-Papa f'pajjiżna, qasira kemm hi qasira, trid tibqa' hajja.... irridu nibqgħu ngħixuha. Mhux bir-ritratti li nkunu hadna, bid-videos li nkunu għidna, jew b'xi souvenirs li nkunu xtrajna. Jeħtieġ li is-26 ta' Mejju nibqgħu ngħixuh kuljum, ġurnata wara l-oħra.

Dan hu l-awgurju li jiena nagħmel liċom ilkoll f'din l-okkażjoni taż-żjara pastorali tal-Papa: ejjew nibqgħu nieħdu sehem fil-liturġija, bl-istess entużjażmu u attivitá bħal ma nkunu għamilna f'dan il-jum memorabbli.

Ejjew nibqgħu ninsew id-differenzi ta' bejnietna u nħallu il-ferħ, l-għaqda u l-imħabba jimlew il-qlubna bħalma imlewom fis-26 ta' Mejju. Ejjew nibqgħu naċċettaw u niqgħu fostna lill-Papa, fil-persuna ta' l-Isqof tagħna, tas-sacerdoti tagħna. Ejjew nibqgħu nħobbu lill-papa fit-tagħlim li huwa jwassliina.

Tkun din it-talba li għandna nitolbu f'ilmkien: "Aġħmel O Mulej, li għalina, kull ġurnata li tgħaddi minn fuqna tkun dejjem is-26 ta' Mejju 1990".

**LILL-MADONNA
TA' MEJJU**

B'dedika lill-kwadru artistiku tal-Madonna ta' Mejju li hemm fuq l-artal tal-kor fil-Bażilika-Kollegġjata ta' San Ġorġ fir-Rabat ta' Għawdex.

Ġo l-isbaħ żmien tas-sena,
Fejn tqum ommna n-natura,
U turi l-ġmiel ta' l-wienha,
Fuq l-iċken warda u f'jura.

Seher il-ġmiel u l-fwieħa,
Narawh f'għelieqi u ġonna,
F'dax-xahar sabiħ ta' Mejju,
Itir fuq il-Madonna.

Il-ġmiel tal-ħelu wiċċek,
B'ħaddejn lewn il-peprin,
Jixhed, qdusija rżina,
Lill-Omm tal-mifdijin.

Ilbisek dejjem bojod,
Bħal ġilju tal-widien,
B'materjal nir lewn is-sema,
Imżejjen b'dawl fiddien.

Ma rħam u bronż u tila,
Artisti b'fama kbira,
Wkoll mill-ġebħa Għawdxija,
Tiegħek tawna t-tifkira.

F'dax-xahar ta' Mejju f'leju,
Madonna kemm tkun helwa,
Imdawra b'ward u xama'
Mill-qlub tħarrab id-dnewwa!

Jekk Int tas-sema l-għaxqa,
Ta' l-art ukoll Int Tama,
Ta' dawk li miexja dejjem,
Fid-dawl li jkeċċi l-għama.

Madonna, j'Omm ta' mħabba,
Jisboq ġmielek kull warda,
Li tikber f'din l-Art tagħna,
U n-naħal jiġi jarda'.

*Kan. Dun Nikoll Vella Apap
2 ta' Frar 1989.*

IŻ-ŻJARA TAL-PAPA

X'NIXTIEQ NURIH

Hafna huma l-preġii li jsebbħu lill-pajjiżna. U bħala Malti kburi b'pajjiżi hemm hafna affarijiet li nieħu gost kieku jkollu ċ-ċans li nurihom lill-Papa.

• Knejjes

Kont nurih il-Knejjes tagħna. Nuri kif pajjiżna huwa mibni minn bliet u rħala żgħar u kbar, iżda kollha mibnija mađwar il-Knisja tal-lokal. Il-Kampnari u l-Koppli li jaqtgħu għalihom wehidhom u jiddominaw id-djar u s-soqfa tal-Maltin u l-Għawdxin.

Il-Knejjes minn ġewwa, imlibbsa u mżejjna minn kollox: xhieda ta' l-imħabba u rabta li missirijetna kellhom lejn id-Dar t'Alla.

• Għelieqi

Kont nistiednu jħares lejn l-egħlieqi tagħna, li minkejja n-nixfa li taħkem fuq pajjiżna, narawhom iħaddru u jaqgħtu l-frott tagħhom, propju mertu tax-xogħol, tat-tbatija u tal-hidma tal-bidwi tagħna, li saġ u xitwa jahdem l-art biex din qatt ma ċċaħħadna mill-frott tagħha.

• Id-Djar

Kont nifrah nurih id-djar sbieħ tagħna mibnija mill-ġebla maltija: djar li jgħbr u go fihom tant imħabbiet: is-sagrificiċċi, ix-xogħol, l-għaqal l-imħabba tal-koppja miżżewġa u l-ulied li jgħammru f'dawn l-istess djar. Djar li ġewwa fihom hemm persuni morda u anzjani, uħud minnhom imsammra mas-sodda tal-mard tagħhom, u fis-skiet iġarrbu kollox bis-sabar u jitolbu għal huħhom il-bnedmin.

• Djar tat-Tfal

Kont inħossni kburi nurih id-Djar tat-Tfal li l-Knisja Maltija u Għawdxija tmexxi b'tant imħabba u sacrificiċċi. Nurih id-Dar tal-Providenza, fejn l-"Anġli" mkisra jigu ikkurati u mogħtija dak kollu li huma jeħtieġu. Kont infissirlu li dawn id-djar qed jimxu 'il quddiem bil-generoziċċi ta' Saċerdoti u reliġjużi, mgħejjuna minn laċċi impenjati, kif ukoll mill-poplu kollu ta' dawn il-gzejjer.

• Postijiet ta' Talb

Kont infakkru u nsemmilu dawk iċ-Ċentri kollha ta' talb inferrxa ma' Malta u Għawdex: il-kunventi tas-Sorijiet tal-Klawsura, il-postijiet kollha li fihom jitaqgħu numru bla għadd ta' gruppi ta' Talb.

• Lin-nies ta' Pajjiżna

Iva, fl-aħħarnett kont nurih ukoll il-poplu ta' dawn il-gzejjer, li minkejja l-problemi li jkollu jħabbat wiċċu magħhom, minkejja il-limitazzjonijiet li huwa għandu, għandu qalb tħabbat bl-imħabba lejn kull min huwa fil-bżonn: jgħin il-missjonijiet, b'saċerdoti u reliġjużi, kif ukoll b'laċċi li jħallu kollox u jmorru f'artijiet oħra biex ixandru l-Kelma t'Alla. Jgħin fil-ħtiġijiet kollha li jinqalgħu: b'għotjiet ta' flus u ħweġeġ oħra. Kieku nista' kont nurih il-qalb tħabbat bl-imħabba mal-Knisja Universali.

• Affarijiet oħra

Żgur li hemm affarijiet oħra li kont nieħu gost nitkellem miegħu dwarhom. Iżda żgur li l-hin ma jippermettix. Iżda jiena ċert li l-Papa ta' b'niadem kbir li vvjaġġa u ltaqa' ma' numru bla għadd ta' popli jkun kapaci li huwa stess, waħdu, mingħajr ma jgħibdu l-attenzjoni hađđ, ikun kapaci jsib preġii oħra fil-gzejjer tagħna.

Intqal u inkiteb hafna dwar iż-żjara ta' Gwanni Pawlu II ser jagħmel fil-ġid li jwiegħbu zewġ mistoqsijiet li ż-żgħir mitluba jwieġbu bi tħejjija għal di-

Il-mistoqsijiet huma dawn:-

• X'Tixtieq turi lill-Papa matul il-tur

• X'Ma tixtieq turih waqt li jkun

Kull pajjiż għandu l-preġii u d-difetti. Aħjar li minflok ma nonfħu żżzejjed il-pajjiżi difetti? Mħux aħjar inkunu b'niadem tagħna il-koll, bħala nsara, u bħala b'niadem dan il-pajjiż għażiż tagħna: u nagħmlu nperċħu quddiem kulħadd bla biżżejjed

PAPA F'PAJJIŻNA

**Ma jara pastorali li l-Q.T. il-Papa
ejjer maltn. Illum ser nipruvaw
għażaġh Maltn u Għawdxin ġew
n iż-żjara.**

**Ma waqta tiegħu f'pajjiżna?
hawnhekk?**

**U pajjiżna mhux eċċezzjoni: mhux
reġii, ma nagħlqux għajnejna għad-
in realisti li niġhmu li huma dmir
nedmin responsabbli, li nibnu sew
mluh pajjiż li nkunu kburin bih u
li niġbu l-ġebba fuq saqajna?**

X'MA NIXTIEQX NURIH

Għalkemm il-preġii huma hafna, iżda b'daqshekk ma jfissirx li ma għandniex xi affarijiet li jkerrhuna u wiehed jipprova jagħmel hiltu kollha biex jaħbihom minn għajnejn il-Papa.

• **Bruda u Injoranza Reliġjuza**

Ma nistgħux inserrhu rasna bil-knejjes sbieħ u l-festi li nagħmlu: dawn iridu jkunu, iżda tridu nfitxu ukoll li nqumu ftit mill-apatija li hafna minn nies tagħna għandhom. L-atteggjament ta' xi uħud fil-Knisja żgur li mhux ta' min jiftaħar bih. Il-passività waqt iċ-ċelebrazzjonijiet li jsiru, il-mod ta' ilbies li wiehed ixidd, l-aktar fix-xhur tas-sajf. Haġa li tkerrah hafna ilna bhala poplu hija, li minkejja li għandna diversi għaqdiet u istituzzjonijiet li jgħallmu d-duttrina u jagħtu formazzjoni nisranija tagħna, huma ftit dawġ il-Maltn u l-Għawdxin li jagħmlu użu minnhom bil-konsegwenza li jibqgħu f'injoranza reliġjuza kbira, li imbagħad tirrifletti hażin f'hażijthom u f'pajjiżna.

• **Firda: frott il-Politika jew il-Parrokkjalizmu**

Hija hasra, li poplu b'qalb kbira u ġeneruza fil-ftiġijiet ta' fiutu il-bnedmin, imbagħad jinsab mifrud minn żewġ pjagi li jifnuh u jkissruh: il-politika u l-parrokkjalizmu. Bnedmin, li filwaqt li jsejjihi lilhom infushom maturi, iħallu lil min imexxihom minn imnehirhom, u ma jibqgħu jaraw xejn għajr il-kulur tal-partit tagħhom, jew l-isem tal-qaddis jew qaddisa ta' raħalhom. B'hekk tikber il-firda, li għib diżordni u għied li ma jagħmel għid lil hadd u jwaqqaf il-mixja lejn il-progress.

• **It-Tifrik f'xi familji**

Haġa li żgur ma nistgħux nitkellmu fuqha bil-ferħ hija t-tifrik li qed ikun hemm f'diversi familji. Tboxxew il-valuri morali f'haġna persuni: it-taħlit bla rażan fuq ix-xogħol, fid-djar fost il-ħbieb; in-nuqqas ta' tħejjija xierqa u adegwata; l-imħabba fielsa u sess bla rażan, anke qabel iż-żwieġ, qed ikunu l-kawzi li qed joħloqu din irrovina li jekk ma noqgħodux attenti għaliha tista' taħarbilna minn idejna.

• **Il-Haġa bla ebdra skop ta' hafna żgħażaġh**

Filwaqt li l-Papa jshaqq fuq il-fatt li ż-żoġhiżja hija teżor imprezzabbli li ma nistgħux nitilfuħ, naraw numru ta' żgħażaġh li qed jgħixu bla ebdra skop fil-haġja: jaqgħu f'solitudni li tkisser, u imbagħad jinfexxu fid-droga li f'tarrakhom kompletament.

• **Egoizmu sfrenat**

Haġa li kważi kważi ma tifissirx hija l-fatt li filwaqt li noqomsu meta nisimghu xi kumment mgħoddi fuqna minn xi hadd barrani, il-koll kemm aħna, jew aħjar il-parti l-kbira tagħna, nibqgħu bla reażzjoni quddiem sitwazzjonijiet li jkunu jħtejju l-kumment, l-ażzjoni tagħna. Dment li ma ninqarsux personalment, ma niċċaqqalqux.

• **Affarijiet oħra**

Ma jfissirx li ma hemmx affarijiet oħra negattivi li wiehed joqgħod attent li ma jperriċċhomx quddiem personaggħ hekk illustri b'haġma hu l-Papa. Ikon żball għalina il-koll li nserrihu rasna li l-Papa jkun għadda minn nofsna u ma jkunx ittezza b'dawn l-id-difetti. B'daqshekk ma nkunu solvejna xejn: hbejna pjaga minn għajnejn dak li kieku raha setgħa jagħtina mediċina biex infiejuha. U xorta waħda jibqgħalna d-mir li nagħmlu hiltuna kollha biex naraw x'nagħmlu, u bis-sabar u bil-paċenzja kif ukoll b'determinazzjoni naslu biex neliminaw dawn id-difetti li jkerrhuna.

WARA L-FESTI TAL-ĠINGHA MQADDSA

Il-festi tal-Ġingha Mqaddsa ġew ċelebrati fil-Bażilika tagħna bis-solennità li jixraq lil dawn il-jiem għeżiż. F'Madd il-Palm daww kollha li attendew il-quddiesja fil-Bażilika tagħna inghataw tifikira fiwaqgħi li fil-ghaxxia wara l-Konċelebrazzjoni solenni Mons Arcipriet inawgura l-Mejda ta' l-Appostli. Din is-sena fuq il-mejda tqiegħdu l-ismijiet ta' l-Appostli maħdumim f'forma ta' "scroll" mid-ditta Alka Ceramics ta' Ta' Qali Malta. Dawn ġew imħallsa wkoll mill-Ladies Society tal-Parroċċa li s-sena l-oħra kienu ħallsu wkoll il-fuħħar kollu li sar. Mill-qalb ngħidulhom grazzi.

Nhar it-Tieta tal-Ġingha Mqaddsa l-Banda 'La Stella' tat program ta' marċi Funebri fil-Bażilika. F'dan il-programm ħadu sehem ukoll iż-żewġ korijiet tal-Parroċċa 'Chorus Urbanus u Laudate Pueri'.

Fl-Erbgħa tat-Tniebri saret fil-Bażilika Via Sagra solenni u fit-tnaħ-il stazzjon Mons Isqof mexxa konċelebrazzjoni flimkien mal-kapitlu u l-kleru. Il-Hamis imbagħad, Hamis ix-Xirka Mons Arcipriet mexxa

Konċelebrazzjoni Solenni bil-ħasil ta' riġlejn l-appostli li huma kollha membri tal-Fratellanza tal-Kurċifiss.

Il-Kumitat tal-Ġingha l-Kbira ħadem bis-sħiħ biex din is-sena iktar mis-soltu l-purċissjoni tinxmexxa b'mod tajjeb. Din is-sena l-purċissjoni ġiet imtardxa fuq it-Televiżjoni ta' Malta f'xandira diretta li bdiet fil-5.30p.m. Niringrazzjaw lil kull min għen biex tinzamm l-ordni fil-purċissjoni devota u tradizzjonali tagħna, speċjalment li-Banda "La Stella" għas-sehem li dejjem tagħti.

Il-funzjoni ta' Sibt il-Ġidda fil-ghaxxia tmexxiet minn Mons Arcipriet li wara mexxa Konċelebrazzjoni solenni biex waqt il-Gloria l-qniepen tal-Bażilika ħabbru l-qawmien mill-mewt ta' Kristu. Il-Madd filgħodu sar marċ mill-Banda La Stella bil-istatwa ta' Kristu Rxoxt.

Mill-ġdid niringrazzjaw lill-Kumitat tal-Ġingha l-Kbira għall-ħidma li jwettaq u li kull sena jħabbrek biex il-festi tal-Ġingha Mqaddsa jigu ċelebrati kif jixraq. Din is-sena biż-żabbrick tal-Kumitat u ta' Mons Anton Grech Vella żżan-thnet bradella ġdida għall-istatwa tal-Veronika. Grazzi wkoll lill benefattur tagħha.

Id-Dramm "MARIA GORETTI"

Ir-raba' u l-aħħar produzzjoni teatrali tal-astra Dramatic Company għal dan l-istaġun kien id-dramm reliġjuż "Maria Goretti", kitba ta' Lino Grech, li nżamm fit-Teatru Astra nhar is-Sibt 28 t'April li għadda. Kien tabilhaq għeluq stupend għal staġun memorabbli fit-Teatru Astra, staġun li għalina memorji sbieħ tal-elwewl snin wara l-fuħ ta' dan it-teatru meta l-attivitajiet tal-palk kienu jsiru regolarment minn xahar għal iehor. B'cast imtella' b'atturi ta' esperjenza u oħrajn kwazi godda fix-xena lokali, l-Astra Dramatic Company imexxielha

Riżultat tat-Tieni Kompetizzjoni dwar il-Papa:

Fost it-twegibiet tajbin li waslu tellaġna tieta bix-xorti. Ir-Robbieħa huma dawn:

1. Elaine Attard, 44, Triq Karità, Victoria.
2. Mario Farrugia, Oleander, Kercem Rd., Victoria.
3. Denise Galea, Triq Cetta Mintoff, Victoria.

tippreżentalna drammi kbir li kompli jkabar ir-reputazzjoni tajba ta' din il-kumpanija teatrali. L-atturi kollha taw is-sehem tagħhom f'din il-produzzjoni li fiha spikkat iż-żgħirażgħira promettenti Monica Attard fil-parti prinċipali ta' Maria Goretti.

Goġ Ċini, li f'idejgħu kellu l-produzzjoni tad-dramm, ħaqqu kull tifhir għall-mod kif imexxielu iġhaqqad flimkien l-episodji l-aktar sinifikanti mill-ġrajja ta' din il-martri qaddisa.

Rappreżentazzjoni oħra ta' "Maria Goretti" inżamm nhar il-Hamis 26 t'April għall-istudenti tal-iskejjeġ sekondarji. Il-qliġi minn dan id-dramm se jmur b'risq il-fund imwaqqaf mill-Għaqda tal-Handikappati Għawdxin.

Ideal Home Exhibition

Mijiet ta' Għawdxin żaru l-Ideal Home Exhibition li nżamm fil-Kumplex tat-Teatru Astra fis-6, 7 u 8 t'April. L-edizzjoni ta' din is-sena kienet waħda mill-akbar li qatt saru. Għadd kbir ta' prodotti ta' użu għad-dar kienu reklamati f'din l-Esebbizzjoni, fosthom salotti, kmamar tal-banju, tapiti, oġġetti taċ-ċeramika, 'blinds' tal-purtieri, fridges, cookers, video recorders, għamara, kotba, pjanti, helu, magni tal-ħjata, u oħrajn. Fost daww li żaru l-Ideal Home Exhibition tul it-tliet ijiem li damet miġfuha kien hemm il-Ministru għal Għawdex Anton Tabone, li ġie milqugħ u mdawwar mat-22 Stand imwaqqfa fl-Exhibition.

Donazzjonijiet għar-Rivista:

N.N. Victoria	Lm2	M.Grech	Lm2
F.Pisani	Lm2	M.Xerri	Lm5
G.Micallef	Lm1	Maria Galea	50c.

T. Aquilina (Canada) 50 Can.\$.

Jum San Ġorġ imfakkat mill- LADIES SOCIETY

Bħala parti mill-programm ta' ċelebrazzjonijiet li ġie organizzat biex ifakkat Jum San Ġorġ - 23 t'April - il-Ladies Society tal-Bażilika tagħna organizzat l-ikla għall-komunità parrokkjali u l-ħbieb tas-soċjetà.

Mistiedna speċjali kienu l-Ministru għal Ghawdex u s-Sinjura Tabone u l-Isqof Nikol Cauchi, li taħt il-harsien distint tagħhom inżammiet din l-ikla. Madwar 260 ruh attendew għall-ikla li nżammiet fl-Astra Discotheque, Victoria.

F'diskors qasir li għamlet, is-Sinjura Georgina Cassar,

President tal-Ladies Society, irringrazzjat lill-membri shabha tal-appoġġ kontinwu tagħhom favur l-għaqda. Hija qalet li sforz il-hidma tal-kumitat, is-soċjetà mexxielha tiġbor fondi biżżejjed li minnhom mhux biss qed tgawdi il-Bażilika ta' San Ġorġ, iżda saħansitra istituti tal-karità f'Ghawdex.

L-attenzjoni sħiħa tal-Ladies Society ser tibqa', bla dubju, konċentrata fuq il-Bażilika Gorgjana, u għal dan il-għan qed taħdem biex fi żmien qasir tirregala lill-knisja sett ġdid ta' 28 pjaneta tal-bellus biex jintużaw fil-pontifikali solenni ta' matul is-sena.

Astra. B'kolloz kien hemm madwar 180 xogħolijiet tal-arti esebiti f'din il-Wirja.

F'diskors li għamel fi-inawgurazzjoni tal-Wirja, il-Ministru għal Ghawdex Anton Tabone feraħ lill-Għaqda Żgħażaġh La Stella li għat-tieni sena konsekuttiva kienet qed tagħti opportunità lill-artisti Għawdxin juru fil-beraħ it-talenti tagħhom. Din il-Wirja bla dubju qed ikollu l-okkażjoni jespjoni x-xogħol tiegħu quddiem il-pubbliku Għawdxin.

Il-Wirja giet imberka mill-Arcipriet tal-Bażilika ta' San Ġorġ, Mons. Salv. Borg.

Għaqda Żgħażaġh La Stella

Attività kulturali marbuta mall-festa ta' barra ta' Jum San Ġorġ kienet il-Wirja tal-Arti li l-Għaqda Żgħażaġh La Stella organizzat fil-Kumpless tat-Teatru Astra bejn it-22 u d-29 t'April 1990.

18 l-artisti Għawdxin ħadu sehem f'din il-Wirja li kienet tinkludi pittura, skultura, xogħolijiet tar-rakkmu, mudellar fit-tafal, arkkett, xogħol tal-injam, statwi u fwejjeġ oħra. Taqsima interessanti fil-Wirja kienet dik dwar l-armor tal-festa ta' San Ġorġ, waqt li sezzjoni oħra kienet titratta dwar għażla mill-vestwarju tat-Teatru

Vestizzjoni ta' l-Abbatini

Nhar il-Madd 6 ta' Mejju 1990 saret il-vestizzjoni ta' l-abbatini tal-Bażilika tagħna. Iċ-ċerimonja tmexxiet minn Mons Arcipriet mgħejjun minn Dun Ġorġ Grima Direttur ta' l-Abbatini. Sbatax il-abbati ngħataw il-libsa u fosthom Mark Sagona ngħata d-mirrijiet ta' Prefett.

Ad Multos Annos

Nhar l-Erbgħa 4 ta' April 1990, Dun Renato Sammut kiseb lawrija (Summa Cum Laude) fid-Drittu Kanoniku u Ċivili mill-Fakolta "Ultriusque iuris" tal-Universita Pontifiċja Lateranense wara li ppreżenta u ddefenda t-tezi:

"Id-dritt għall-Kultura u għall-Edukazzjoni skond in-normi tal-Organizzazzjonijiet Internazzjonali Intergovernattivi". Fil-ħames snin li ilu Ruma Dun Renato segwa diversi korsijiet ta' approfondimend fil-qasam tad-Drittu. Ta' min isemmi, fost l-oħrajn il-Kors ta' studju miżmum mill-Kongregazzjoni tal-Qaddisin dwar il-proċedura, aspetti teoloġiċi u prassi tal-Kawzi ta' Beatifikazzjoni magħruf bħala "Studium Congregationis De Causis Sanctorum" u li fih spicċa wkoll b'Summa Cum Laude.

Żjara ta' l-Abbatini lill-President

Matul il-vaganzi ta' l-Għid l-abbatini tal-Bażilika tagħna kellhom laqgħa mal-President ta' Malta Dr. Censu Tabone. L-abbatini kienu mmexxja mid-direttur spiritwali Dun Ġorġ Grima u mill-Kan. Dun Felic Tabone. L-abbatini itaqgħu mal-President u s-Sinjura

Tabone fil-Palazz ta' Sant Anton u Mark Sagona, il-Prefett tagħhom ippreżenta lill-President rigal f'din l-okkażjoni. Wara huma ġew imdawwra mal-palazz u mal-ġonna ta' Sant Anton.

“NORMA” tissupera l-Produzzjonijiet Operistiċi f'Għawdex

F'perijodu relattivament qasir ta' 25 xahar, it-teatru Astra rnexxielu jipprezenta lill-pubbliku Malti u Għawdxu xejn anqas minn hames opri lirċi. Il-hamsa kienu ta' klassi, imtella' b'teknika u hila liema b'halha, bis-sehem ta' kantanti rinomati barranin. Kienu produzzjonijiet kbar, jekk mhux ambizzjużi, b'hal fil-każ tal-'Aida', iżda jkollni ngħid li l-aħħar opri li ġiet ipprezentata fit-Teatru Astra, bil-kollaborazzjoni tal-Impresa Fasano ta' Ruma - 'Norma' - Kienet x'aktarx l-aktar waħda li tispiċka fihom ilkoll.

"Norma", minnha nnifisha, hija gawhra ta' opri, rikka fil-melodija, miżgħuda b'siltiet mużikali tant karatteristiċi mill-pinna tal-kompożitur Kataniz Vincenzo Bellini, magħrufa għall-hlewwa u s-seher tagħhom. U meta din

u Brian Cefai ma naqsux li jagħtu s-sehem tagħhom f'din l-opra. Huma haġgu mill-partijiet tagħhom bil-aqwa unuri.

Kemm il-Kor kif ukoll l-Orkestra kienu ifformati b'element lokali. Hawnhekk ukoll iridu nirrimarkaw li kien hemm sodisfazzjoni ġenerali dwar dawn iż-żewġ fatturi. Il-Kor intona perfettament mall-vuċijiet primarji u kien fih għaxxa x'tisma, partikularment fir-Raba' att. Mro John Galea u s-Sinjorina Maria Frendo, li f'idejgħom kollhom it-tagħhim tal-Kor, jidher li għamlu x-xogħol tagħhom bil-għaqal.

Dwar l-Orkestra ta' min iġħid li kien hemm titjib konsiderevoli fuq rappreżentazzjonijiet oħra li saru fl-imghoddi. L-Orkestra kienet waħda b'saħħitha biżżejjed

Hekk ġara fin-"Norma" tat-Teatru Astra fiż-żewġ rappreżentazzjonijiet li saru fit-30 ta' Marzu u l-1 t'April. B'cast ta' kantanti eċċezzjonali, fosthom is-sopran internazzjonali Adelaide Negri, b'kor tal-opra mhareg tajjeb fl-affarijiet tiegħu u b'orkestra ifformata minn l-aħjar element fost il-mużiċisti Maltin, ma setax ikun mod iehor.

L-opra tiġi prezentata bis-sehem ta' artisti ċelebri, b'orkestra u kor tabilhaqq rispettabbli, u fuq kollox b'sopran imżejna b'vuċi stupenda, allura aktar u aktar tkompli tikber.

Is-Sopran NEGRI fi klassi għaliha

Adelaide Negri, fil-parti primarja tal-opra, tat waħda mill-akbar interpretazzjonijiet li qatt rajna fuq il-palk lokali. Minkejja r-rwol ferm impenjattiv tagħha, Negri tat prova tal-kapaċità professjonali tagħha b'wirja stupenda li saħħret li kulhadd. Hija dehret kunfidenti mill-bidu sa-aħħar u ta' ispirazzjoni kontinwa għal sħabha. M'hemm dx dubju li s-ġigriet wara s-suċċess li gābet magħha n-"Norma" jġib linizzjali ta' din il-brava sopran Argentina.

Il-kantanti l-oħra, il-mezzo-sopran Silvia Montanari, it-tenur Manuel Contreras Bello u l-baxx Giovanni Gusmeroli, flimkien mall-kantanti lokali Rosabelle Pavia

biex toħroġ il-movimenti u l-kuluri tal-mużika drammatika ta' Bellini.

Jidderieġi Mro. J. Vella

Jidderieġi l-Orkestra kellna għal darb'oħra lil Maro Joseph Vella. Mid-direzzjoni mużikali ta' dan is-surmast abbi Għawdxu issa drajna nisimghu serati mużikali ta' livelli għoli, u din id-darba wkoll ma falliellniex. Pjuttost irrid inżid li, sforz l-esperjenza tremenda u l-kapaċità singolari tiegħu, stajna ngawdu l-opra kif qatt il-produzzjoni ibbrillat fuq l-opri l-oħra li kellha f'Għawdex, huwa mertu wkoll tax-xogħol kbir li wettaq Mro Vella.

Żewġ aspetti oħra mil-opra li ma xtaqx inhalli barra huma l-kostumi u x-xenarju. L-Impresa Fasano ipprovdiet il-kostumi tal-atturi prinċipali, kif ukoll is-sett kollu tax-xenografija. Il-kostumi l-oħra kollha saru mid-direzzjoni tat-Teatru Astra, u hawnhekk irrid nagħti prosi li Manuel Grima u lil George Farrugia li, bil-għajnuna ta' erbatax-il haġjata, tawna kostumi li k'omplex ipaxxu l-għajn u joholqu ambjent sabiħ fuq il-palk.

Nagħlaq billi nifraħ lil-Management tat-Teatru Astra għal din il-produzzjoni eċċezzjonali li għoġbu jirregalalna din is-sena. Kienet produzzjoni kbira li rridu nibqgħu nitkellmu fuqha għal żmien twil.